

'DE MAASBODE': VAN WEEKBLAD TOT ANDERDAAGSE KRANT ¹⁾

DOOR JAN NIEUWENHUIS

Aan de nagedachtenis van L. J. Rogier

HET verschijnen van 'De Maasbode' moet gezien worden tegen de achtergrond van de verwijdering, die in de jaren zestig van de vorige eeuw tussen liberalen en katholieken is ontstaan. Na een politiek bondgenootschap groeiden zij steeds verder uit elkaar.

Daar waren diepgaande principiële verschillen, die zich meer en meer deden gelden. Een voorbeeld biedt het onderwijs. De katholieken gaven er blijk van, dat zij hun bijzondere school met alle ernst zouden blijven verdedigen en het bekende mandement van de bisschoppen nam daaromtrent alle twijfel weg.

Aan beide zijden waren factoren werkzaam, die de klove hebben verbreed. Daar was de kwestie van de benoemingen van overheidswege. De katholieken voelden zich opzettelijk geweerd ook uit zeer bescheiden staatsambten en de beschikbare gegevens voedden slechts hun wantrouwen. Van de andere kant droeg de hoge toon van de toenmalige curie-taal, waarmee paus Pius IX stelling nam, er ook niet toe bij de relaties te versoepelen. Er is later van gezegd, dat in de opgedrongen strijd de mystieke ziel en zelfs het evangelisch gezicht van de kerk onzichtbaar achter de krijgshelm verstopt dreigde te raken ²⁾.

De spanning deed zich hier ter stede sterk gevoelen als gevolg van wat Witlox noemt 'het altijd bijzonder felle Rotterdamse liberalisme' ³⁾. Het vond zijn journalistieke uitdrukking in de invloedrijke 'Nieuwe Rotterdamsche Courant', die een onbestreden machtspositie innam. De oude 'Rotterdamsche Courant' was in 1867 bezweken en de 'Nieuwe' had plaatselijk het rijk alleen. Aldus is het te verklaren, dat de krant ook later nog 'de kolossus uit de Witte de Withstraat' heette ⁴⁾.

Dan treedt er in katholieke kring een David op, die deze reus zal gaan bevechten. Het is de jonge onderwijzer Johannes Wilhelmus Thompson, in 1839 te Rotterdam geboren, die in 1868 zijn hoofd-